

Sygn. akt IV KK 179/08

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Sobczak (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

Protokolant Elżbieta Brejniak

w sprawie **S. G.**

skazanego z art. 233 § 1 i 6 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. i art. 272 k.k. w zw.

z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 czerwca 2008 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego (PR-V-[...])

na korzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 16 stycznia 2008 r., sygn. akt II K [...]

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu
w T. do ponownego rozpoznania.**

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2008 r. wydanym na posiedzeniu w trybie art. 335 k.p.k. Sąd Rejonowy w T. uznał S. G. za winnego występkowi z art. 233 § 1 i 6 k.k. i art. 270 § 1 k.k. oraz art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., polegającego na tym że: w dniu 10 grudnia 1998 r. w Konsulacie Generalnym w W., będąc pouczonym o odpowiedzialności karnej za złożenie oświadczenia niezgodnego z prawdą wpisał w kwestionariuszu o wydanie paszportu blankietowego dane osobowe swojego brata A. G., za którego się podawał i podpisał się nazwiskiem „G. A.” podrabiając podpis wymienionego i w ten sposób przez podstępne wprowadzenie w błąd pracownika Konsulatu Generalnego RP w W. co do swojej tożsamości, wyłudził poświadczenie nieprawdy w postaci wydania paszportu blankietowego serii [...] nr [...] na nazwisko A. G., za którego to dokonanie na mocy art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, zwalniając go przy tym w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się 24 stycznia 2008 r., nie był przez nikogo skarżony.

W dniu 21 maja 2008 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja od tego wyroku Prokuratora Generalnego, wniesiona na podstawie art. 521 k.p.k. W kasacji tej, która zaskarżyła wyrok ten w całości na korzyść S. G., skarżący zarzucił:

rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa procesowego, to jest art. 17 § 1 pkt 8 k.p.k., polegające na skazaniu S. G. za czyn z art. 233 § 1 i 6 k.k. i art. 270 § 1 k.k. i art. 272 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., w sytuacji braku zgody państwa wydającego na pociągnięcie oskarżonego do odpowiedzialności karnej za popełnienie tego przestępstwa, co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

i wniósł o:

uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja jest zasadna i to w stopniu oczywistym. Wprawdzie w podniesionym w niej zarzucie omyłkowo wskazano jako jego podstawę prawną przepis art. 17 § 1 pkt 8 k.p.k., zamiast przepisu art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., ale nie ulega wątpliwości, że w istocie to naruszenie tego ostatniego przepisu skarżący faktycznie zarzucił. Świadczy o tym nie tylko sama treść tego zarzutu, ale także dowodzi słuszności tego przekonania – i to w sposób jednoznaczny – treść uzasadnienia kasacji. Stąd też stosując regułę interpretacyjną z art. 118 § 1 k.p.k. stosownie do której o znaczeniu czynności procesowej decyduje treść złożonego oświadczenia woli, uznać należy że to niewłaściwe pierwotne określenie podstawy kasacji przez błędne powołanie jednego z przepisów prawa procesowego, zamiast właściwego w konkretnych okolicznościach rozpoznawanej sprawy, nie ma decydującego znaczenia dla oceny słuszności tak postawionego zarzutu i tym samym oceny zasadności całej kasacji, jako że jej uzasadnienie, tak samo jak przytoczona treść samego zarzutu, nie pozostawiają wątpliwości co do intencji skarżącego, jak też rzeczywiście powoływanej przez niego podstawy kasacyjnej.

Opis owego zarzucanego uchybienia nie przystaje bowiem do treści przywołanego przez skarżącego na wstępie przepisu. W tym to art. 17 § 1 pkt 8 k.p.k. wskazano jako przesłankę procesową brak podsądności polskim sądom karnym. Przepis ten nie może mieć w ogóle zastosowania w sprawie niniejszej w której – odnośnie oskarżonego – nie zaistniały żadne podmiotowe wyłączenia podsądności polskim sądom karnym. Sam skarżący zaistnienia tego rodzaju przesłanki także nie zarzucił, podnosząc wszak wyłącznie brak zgody państwa wydającego na pociągnięcie oskarżonego do odpowiedzialności karnej. To zaś stanowiąc przeszkodę w ściganiu, jest tym samym „inną okolicznością wyłączającą ściganie” w rozumieniu art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. (por. P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek – Kodeks postępowania karnego. Tym III. Komentarz do

art. 468–682 – Warszawa 2004, s. 404; J. Gajewski, L. Paprzycki, M. Płachta – Kodeks postępowania karnego komentarz – Warszawa 2003, s. 575; T. Grzegorzczak – Kodeks postępowania karnego. Komentarz – Warszawa 2005, s. 115), którą stosownie do treści art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. kwalifikować należy jako tzw. bezwzględną przyczynę odwoławczą. Tego więc rodzaju uchybienie zawsze skutkuje uchylenie dotkniętego nim orzeczenia.

Właśnie tego rodzaju sytuacja procesowa zaistniała w niniejszej sprawie.

Poza sporem jest bowiem fakt, że oskarżony S. G. został 22 sierpnia 2007 r. wydany przez Republikę Austrii stronie polskiej w związku ze sporządzonym przez Sąd Rejonowy w T. w dniu 19 sierpnia 2005 r. wnioskiem ekstradycyjnym (k. 86, 143 akt wykonawczych w sprawie II K [...]). Wydanie to jednak nastąpiło tylko w celu odbycia przez niego orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w T. z dnia 23 sierpnia 1999 r. (sygn. akt II K [...]) za popełnienie czynów z art. 280 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 264 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. kary 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności. Stąd też tylko taki był zakres ekstradycji. Nie dotyczył on więc przestępstwa, które najpierw zarzucono, a następnie przypisano oskarżonemu w niniejszym postępowaniu. Co do tego czynu, ani prokurator, ani następnie Sąd Rejonowy w T., nie podjęli żadnych czynności zmierzających do wyjednanie zgody państwa wydającego oskarżonego, a więc Republiki Austrii, na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej także i za ten przestępczy czyn.

Tymczasem stosownie do treści art. 596 k.p.k. osoba wydana nie może być bez zgody państwa wydającego ścigana za inne przestępstwo popełnione przed dniem wydania niż to, w związku z którym wydanie nastąpiło. Jest to zgodne z art. 14 obowiązującej Polskę od 1993 r. Europejskiej Konwencji o Ekstradycji z 1957 r. (Dz. U. z 1994 r., Nr 70, poz. 307) z tym, że konwencja ta zakładając możliwość dodatkowej zgody państwa wydającego przyjmuje (art. 14 ust. 1 pkt a) również, iż zakaz ścigania nie działa, gdy wydana osoba, mając ku temu możliwość, nie opuściła w ciągu 45 dni od daty jej ostatecznego

zwolnienia terytorium danego państwa lub po jego opuszczeniu na nie powróciła.

Nie ulega zatem wątpliwości, że powołany przepis art. 596 k.p.k. wyrażając fundamentalną dla systemu ekstradycyjnego zasadą specjalności, polegającej na tym, że po wydaniu oskarżony może być ścigany i ukarany jedynie za przestępstwa, które stanowiły przedmiot uzgodnienia między obydwojma zainteresowanymi państwami, to jest wzywającym i wezwanym, dość istotnie ogranicza suwerenność jurysdykcyjną państwa wzywającego. Ustanawia bowiem zakaz wszczynania bądź dalszego prowadzenia postępowania karnego, czy ukarania za czyny nie objęte wnioskiem ekstradycyjnym, a popełnione przez ekstradowanego przed jego wydaniem. Ograniczenie to ma jednak charakter warunkowy, jako że ów zakaz obowiązuje jedynie o tyle, o ile państwo wezwane nie wyraziło *expressis verbis* – na wniosek państwa wzywającego – zgody na rozszerzenie ścigania na inne czyny.

Trafnie zatem wskazuje się w orzecznictwie, iż z tej zasady ograniczenia ścigania przyjmowanej w prawie międzynarodowym wynika, że postępowanie o przestępstwo nieobjęte decyzją o wydaniu jest dopuszczalne tylko za dodatkową zgodą strony wydającej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 12 grudnia 1999 r., IV NKN 366/99, OSNPP 6/2000, poz. 11).

Stąd też skoro oskarżony S. G. zarzucanego mu w sprawie niniejszej przestępstwa miał się dopuścić 10 grudnia 1998 r., a więc niewątpliwie przed dniem jego wydania przez Republikę Austrii na wniosek polskiego sądu, dokonanego wyłącznie w celu odbycia przez niego kary orzeczonej w innej sprawie, za inne przestępstwo, co nastąpiło 22 sierpnia 2007r., to zaistniała w sprawie ujemna przesłanka procesowa wyłączająca stosowne do treści art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. postępowanie i skutkująca koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku zgodnie z nakazem art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.

W konsekwencji uznać należy za trafny zawarty w kasacji wniosek domagający się tego rodzaju rozstrzygnięcia, podobnie jak i ten następny – o

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w T. w celu uzyskania na podstawie art. 593 k.p.k. zgody na ściganie oskarżonego o zarzucany mu w sprawie niniejszej czyn.

Umorzenie bowiem postępowania – zgodnie z literalnym brzmieniem art.17 § 1 pkt 11 k.p.k. – byłoby w stwierdzonych w sprawie okolicznościach przedwczesne, skoro ów brak zgody państwa wydającego na pociągnięcie oskarżonego do odpowiedzialności za ten czyn może być konwolidowany, a – co najmniej – państwo to nie miało dotychczas możliwości zajęcia stanowiska odnośnie tej zgody.

Z tych to względów – orzeczono jak wyżej.